

BNR: Noile evaluari releva o perspectiva înrautatita a inflatiei comparativ cu previziunile precedente

Noile evaluari ale Bancii Nationale a României releva o perspectiva înrautatita a inflatiei comparativ cu previziunile precedente, în special pe termen scurt, conform minutei sedintei de politica monetara a Consiliului de administratie al Bancii Nationale a României, din 8 noiembrie 2024.

Rata anuala a inflatiei este de asteptat sa creasca usor în ultimele luni ale anului curent si sa cunoasca o fluctuatie pronuntata în semestrul I 2025.

"În ceea ce priveste evolutiile macroeconomice viitoare, membrii Consiliului au aratat ca noile evaluari releva o perspectiva înrautatita a inflatiei comparativ cu previziunile precedente, mai cu seama pe termen scurt, în conditiile în care rata anuala a inflatiei este asteptata sa creasca usor în ultimele luni ale anului curent si sa cunoasca o fluctuatie pronuntata în semestrul I 2025, ramânând astfel deasupra intervalului tintei si semnificativ peste valorile anticipate anterior. Totodata, ea este asteptata sa îsi reia ulterior descresterea pe o traectorie mai ridicata decât cea din prognoza precedenta, coborând abia în debutul anului 2026 sub limita de sus a intervalului tintei si ramânând în proximitatea acesteia pâna la finele orizontului prognozei. Astfel, rata anuala a inflatiei se va mari probabil la 4,9% la finele anului curent, iar apoi se va reduce la 3,5% în decembrie 2025 si la 3,3% la finele orizontului prognozei, comparativ cu valorile de 4,0%, 3,4% si respectiv 3,2% indicate de proiectia precedenta pentru aceleasi momente de referinta", se arata în minuta BNR.

Potrivit bancii centrale, s-a observat ca evolutia fluctuanta si nivelurile mai ridicate ale ratei anuale a inflatiei din urmatoarele trei trimestre sunt atribuibile prioritar unor efecte de baza în dublu sens - asociate inclusiv modificarilor legislative în domeniul energiei aplicate în luna aprilie 2024 - dar si secetei severe din acest an si tendintei de majorare a cotațiilor unor marfuri, de natura sa afecteze pe mai departe dinamicile preturilor alimentelor si energiei. Actiunea de ansamblu a factorilor pe partea ofertei va redeveni însa dezinflationista ulterior, în principal sub impactul efectelor de baza ce se vor manifesta la nivelul subcomponentelor non-nealimentare ale inflatiei de baza, dar si pe segmentele preturi administrate si produse din tutun, au remarcat membrii Consiliului. Totodata, s-a sesizat ca dinamica pretului combustibililor se va mentine probabil pe termen scurt sub nivelurile prognozate anterior, pe fondul evolutiei recente si anticipate a cotației titeiului.

Conform BNR, balanta riscurilor induse de factori pe partea ofertei ramâne totusi înclinata în sens ascendent, au convenit membrii Consiliului, indicând drept surse majore evolutia preturilor energiei si alimentelor, în contextul legislatiei în domeniu si al secetei prelungite din 2024, precum si traectoria cotațiilor titeiului si altor materii prime, în conditiile escaladarii tensiunilor geopolitice.

În ceea ce priveste factorii fundamentali, s-a aratat ca din partea acestora sunt de asteptat presiuni inflationiste mai moderate si în atenuare mai rapida decât în prognoza precedenta, în conditiile în care excedentul de cerere agregata este anticipat sa se restrânga progresiv în urmatoarele sase trimestre, pâna aproape de închidere, implicit la valori semnificativ inferioare celor previzionate anterior.

Pe orizontul scurt de timp, presiunile vor ramâne totusi apreciabile, inclusiv în contextul dinamizarii puternice a consumului privat în semestrul I si probabil pe ansamblul anului 2024, precum si ca urmare a nivelului crescut si peste asteptari atins recent de dinamica anuala de doua cifre a costului unitar cu forta de munca din sectorul privat, au concluzionat membrii Consiliului.

Inflatia de baza va recepta însa si influentele în crestere ale efectelor de baza dezinflationiste de pe segmentele marfuri nealimentare si servicii, care vor devansa influentele de sens opus anticipate sa decurga pe termen scurt

din evolutia dinamicii preturilor alimentelor procesate, sub impactul unor efecte statistice nefavorabile si al tendintei de crestere a cotelor unor materii prime agroalimentare, au remarcat membrii Consiliului.

S-a observat, totodata, ca efecte dezinflectioniste în intensificare pe întregul orizont de prognoza sunt de asteptat din decelerarea cresterii preturilor importurilor, dar mai cu seama din ajustarea descendenta a anticipatiilor inflationiste pe termen scurt, într-un ritm usor încetinit totusi în raport cu proiectia precedenta, si de la niveluri mai ridicate decât s-a anticipat anterior.

În aceste conditii, rata anuala a inflatiei CORE2 ajustat va continua probabil sa scada gradual, pe o traiectorie mai ridicata pe termen scurt decât cea din proiectia precedenta, dar ceva mai joasa pe cel de-al doilea segment al orizontului prognozei, coborând la 5,1% în decembrie 2024, la 3,5% în ultima luna a anului 2025 si la 3,2% la finele orizontului prognozei, comparativ cu valorile de 4,6%, 3,5% si respectiv 3,4% anticipate anterior pentru aceleasi momente de referinta.

Referitor la viitorul pozitiei ciclice a economiei, membrii Consiliului au aratat ca, potrivit noilor evaluari, cresterea economica își va reduce sensibil ritmul în acest an - inclusiv ca urmare a performantelor mai slabe ale agriculturii - iar în 2025 va cunoaste o redresare moderata, în conditiile revigorarii cererii externe, precum si pe fondul utilizarii fondurilor europene aferente instrumentului Next Generation EU, într-un volum totusi mai mic decât cel previzionat anterior. Perspectiva face probabila restrângerea progresiva a excedentului de cerere agregata în urmatoarele sase trimestre, pâna aproape de închidere, si mentinerea relativ constanta a acestuia ulterior, implicând coborârea lui pe întregul orizont de prognoza la valori semnificativ inferioare celor din proiectia precedenta, au punctat unii membri ai Consiliului.

În contrast partial cu aceste evolutii, consumul gospodariilor populatiei își va mari probabil considerabil dinamica pe ansamblul anului curent si va ramâne principalul determinant al avansului PIB în 2025, în contextul cresterii deosebit de alerte a venitului disponibil real al populatiei, sub impactul majorarilor de salarii si transferuri sociale, suprapuse traiectoriei descendente a ratei inflatiei, au semnalat în mai multe rânduri membrii Consiliului.

În schimb, contributia formarii brute de capital fix la avansul PIB este asteptata sa scada semnificativ în 2024-2025, în conditiile frânării puternice a cresterii componenteii în anul curent, succedata de o reaccelerare în 2025, dar moderata din perspectiva istorica, pe fondul utilizarii unui volum însemnat de fonduri europene, însa în scadere notabila fata de 2023, si în contextul incertitudinilor asociate situatiei si programelor bugetare, precum si evolutiilor economice din Europa si tensiunilor geopolitice, au remarcat membrii Consiliului.

În acelasi timp, s-a observat ca evolutia exportului net se prefigureaza a fi mult mai contractionista în anul curent decât s-a anticipat anterior, iar contributia ei la dinamica PIB va ramâne probabil negativa în 2025, pe fondul cresterii mai pronuntate a dinamicii volumului importurilor de bunuri si servicii în raport cu cea a volumului exporturilor, în corelatie cu decalajul de ritm dintre absorbtia interna si cererea externa. Drept urmare, deficitul de cont curent se va mari semnificativ ca pondere în PIB în 2024-2025 si își va amplifica abaterea fata de standardele europene, constituind o vulnerabilitate majora, prin riscurile induse la adresa inflatiei, primei de risc suveran si, în final, a sustenabilitatii cresterii economice, au subliniat mai multi membri ai Consiliului.

Incertitudini si riscuri însemnate decurg din conduita viitoare a politicii fiscale si a celei de venituri, au aratat membrii Consiliului, date fiind masurile fiscale si bugetare ce ar putea fi implementate începând cu anul 2025 în scopul pozitionarii deficitului bugetar pe o traiectorie descrescatoare sustenabila si compatibila cu noul cadru de guvernanta economica al UE.

Potrivit BNR, s-a convenit, totodata, ca incertitudini si riscuri crescute la adresa perspectivei activitatii economice, implicit a evolutiei pe termen mediu a inflatiei, genereaza razboiul din Ucraina si conflictul din Orientul Mijlociu, precum si evolutiile economice din Europa si de pe plan global, inclusiv în contextul

escaladarii tensiunilor geopolitice.

Inclusiv din aceasta perspectiva, membrii Consiliului au evidenciat importanta atragerii si utilizarii eficiente a unui volum cât mai mare de fonduri europene, inclusiv a celor aferente programului Next Generation EU, ce sunt esentiale pentru realizarea reformelor structurale necesare si a tranzitiei energetice, dar si pentru contrabalansarea, cel puțin partiala, a efectelor contractioniste ale conflictelor geopolitice.

Membrii Consiliului au apreciat în mod unanim ca, în ansamblul sau, contextul analizat justifica mentinerea neschimbata a ratei dobânzii de politica monetara, în vederea asigurarii si mentinerii stabilitatii preturilor pe termen mediu, într-o maniera care sa contribuie la realizarea unei cresteri economice sustenabile.

S-a reiterat, totodata, importanta continuarii monitorizarii atente a evolutiilor mediului intern si international, care sa permita adecvarea instrumentelor de care dispune BNR în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental privind stabilitatea preturilor pe termen mediu, în conditii de pastrare a stabilitatii financiare.

În aceste conditii, Consiliul de administratie al BNR a decis, în unanimitate, mentinerea ratei dobânzii de politica monetara la nivelul de 6,50%, a ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 7,50% si a ratei dobânzii aferente facilitatii de depozit la 5,50%. De asemenea, Consiliul de administratie al BNR a decis în unanimitate pastrarea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei si în valuta ale institutiilor de credit.